

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

Fargna, Francesco de

Romæ, MDCCXVIII

Casus XIV. Argumentum. Reservato Jurepatronatus activo, vel passivo à Fundatore pro ejus Nepotibus, an illud censeatur reservatum tantùm pro Nepotibus ex fratre, vel pro Nepotibus tam ex fratre, quam ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72203)

32. & seq. Rot. in Faventina jurispatronatus 12. Junii 1711. per tot. coram R. P. D. Ansaldo.

- 19 Secunda, si Fundator reservasset Juspatronatus favore Primogeniti familiae, foeminae semper exclusis, tunc foemina, defunctis masculis primae lineae, succedere non posset in Jurepatronatus, Rodulph. alleg. 34. n. 5. Rot. in Foro sempronien. legatorum super fideicommissio Antonii 2. Maji 1712. §. At respectu coram R. P. D. Aldrovando.
- 20 Tertia conjectura esset. Si Fundator reservasset Juspatronatus favore suorum descendendum masculorum de primogenito in primogenitum, tunc foemina non posset succedere in hoc Jurepatronatus nec per posterius, quia non comprehenditur sub nomine masculorum, Rot. in Mediolanen. Cappellania 23. Martii 1703. §. Fundatorem coram Reverendiss. Molines Decano. An autem hoc casu succedere possit in eo Primogenitus masculus ex foemina, vel solum Primogenitus masculus ex masculo, dicendum est succedere posse non solum Primogenitum masculum ex masculo, sed etiam Primogenitum masculum ex foemina; cum nomen masculorum sit aequè praedicabile tam de masculo ex foemina, quam de masculo ex masculis, Fulgof. conf. 58. per tot. Castil. cap. 129. nu. 5. & seqq. lib. 5. Card. de Luc. de fideic. dis. 24. n. 5. nisi constaret de contraria mente Fundatoris, seu nisi hic nomine Descendentium masculorum intellexerit vocare solos masculos ex masculis. Gabriel. conf. 116. n. 1. lib. 2., & alii, quos refert Rot. in dicta Mediolanen. Cappellania §. Prima, & §. Verumtamen 23. Martii 1703. coram Reverendiss. Molines Decano.

ARGUMENTUM.

Reservato Jurepatronatus activo, vel passivo à Fundatore pro ejus Nepotibus, an illud censeatur reservatum tantum pro nepotibus ex fratre, vel pro nepotibus tam ex fratre, quam ex sorore?

SUMMARIUM.

- 1 Juspatronatus relictum pro filiis, an censeatur etiam relictum pro nepotibus?
- 2 Verbum nepos est collectivum, & aptum comprehendere omnes nepotes tam ex filio, quam ex fratre, quam ex sorore; Et num. 19.

- 3 Vocatis à Fundatore ad juspatronatus nepotibus prius sunt admittendi nepotes ex filio.
- 4 Nomine nepotum ex communi usu loquendi veniunt nepotes ex fratre; Et n. 19.
- 5 Testator praesumitur se conformasse communi usui loquendi.
- 6 Reservato jurepatronatus tam activo, quam passivo pro nepotibus equaliter sunt admittendi tam nepotes ex fratre, quam ex sorore. Et quare. Vide n. 8. Amplia ut n. 9. & 10. Limita ut n. 11. 20. 21. & 22.
- 7 Relicto jurepatronatus absolute à Fundatore pro ejus descendentes indistincte in eo succedunt tam descendentes ex masculis, quam ex foeminis.
- 10 Referuntur conjectura pro equali comprehensione utriusque generis nepotum.
- 12 Numerantur conjecturae ex quibus argui potest Fundatorem voluisse prospicere solum nepotibus ex fratre, aut praelative ad nepotes ex sorore. Et num. 13. usque ad 17.
- 18 Cappellania est adjudicanda habenti qualitates à Testatore volitas.
- 23 Beneficiorum incompatibilitas operatur, ut retineri non possit utrumque Beneficium, non verò quod obtinens primum non valeat secundum assequi.
- 24 Incompatibilitas an, & quando obstet retentioni, non autem affectu Beneficii.

CASUS XIV.

Questionem movet D. Advocatus Pitonius Praeceptor meus in ejus novo Tractatu de Controv. Patron. alleg. 1 An Juspatronatus relictum pro filiis censeatur etiam relictum pro nepotibus, & concludit affirmativè saltè subsidariè in defectum filiorum, ductus ex dispositione Textus in l. Liberos §. Sed & Papius, ubi sic habetur -- Filii enim appellatione saepe, & nepotes accipi multifariam placere -- quem secuta est Rota in Romana fideicommissi de Alveris super reservatis 19. Junii 1711. §. Sed quaestioni coram R. P. D. Crispo; & ex multis rationibus, quas ibi eruditè deductas legere poteris. Ego verò in hoc casu quaero, si Fundator Beneficii reservet Juspatronatus ad illud non pro filiis, sed pro ejus nepotibus, an illud censeatur reservatum tantum pro nepotibus ex fratre, vel pro nepotibus tam ex fratre, quam ex sorore?

Ut

Ut clarius procedatur, præsupponendum est verbum *nepos* esse æquivocum, generale, & collectivum, & aptum comprehendere nepotes tam ex filio, quam ex fratre, & ex sorore, sive masculi sint, sive foeminae, immò etiam pronepotes, & trinepotes, nisi in contrarium essent conjecturæ, juxta *Fulgos. conf. 68. nu. 4. Fusar. de substit. q. 323. nu. 1. & seqq. & qu. 324. n. 1. Tusch. conclus. jur. 54. lit. N. n. 1. Mans. consult. 258. nu. 103. Card. de Luca de emphyt. disc. 16. nu. 7. Barbos. de appellat. appell. 163. n. 6. & 10. Rot. decis. 6. num. 37. par. 5. rec.* Certum est, quòd si Fundator de tempore reservationis Jurispatronatus favore nepotum haberet filios, nomine *nepotum* intelligerentur nepotes ex filiis, & isti succederent in Jurepatronatus tam activo, quam passivo, ad exclusionem nepotum ex fratre, & ex sorore, dum *nepotum* appellatione ex proprietate sermonis veniunt nepotes ex filio, & cum indubio non sit recedendum à proprietate sermonis *l. non aliter ff. de leg. 3. Menoch. conf. 215. n. 9. & seqq.* sequitur, quòd vocatis à Fundatore simpliciter nepotibus ad Juspatronatus prius admittendi sunt nepotes ex filio *Rot. decis. 534. n. 1. par. 4. tom. 1. rec. & decis. 291. n. 14. & 15. par. 4. tom. 2. & decis. 53. par. 12. rec.*

Quæstio igitur procedit in casu, quo Fundator non habeat filios, sed habeat nepotes ex fratre, & ex sorore, an reservando Juspatronatus simpliciter pro nepotibus, censeantur comprehensum indistinctè, & æqualiter utrique nepotes ex fratre, & ex sorore, itaut æqualiter in eo succedere possint, vel potius sint comprehensum nepotes ex fratre prælativè ad nepotes ex sorore?

Et videtur dicendum esse comprehensos nepotes ex fratre, & istas succedere in Jurepatronatus prælativè ad nepotes ex sorore; Etenim nomine nepotum ex communi usu loquendi veniunt nepotes ex fratre, ut testantur *Fusar. de substit. quest. 324. num. 4. Rot. decis. 534. num. 1. par. 4. tom. 1. recent. & decis. 72. num. 1. post Vivian. de jurepatronat.* Testator autem voluntatem suam semper præsumitur communi usui loquendi accommodasse, & sic nomine *nepotum* non omnes nepotes indistinctè tam nepotes ex fratre, quam ex sorore vocasse, sed solum nepotes ex

fratre, & ita sentire videtur *Rota in Sabinen. Cappellania inferius legen. num. 18. 21. Januarii 1707. coram Etno Scotto S. Et quidem, ibi -- Quia licet sub generali appellatione nepotum venire valeant non minus nepotes ex fratre, quam ex sorore, tamen juxta magis commune votum disponentium, ac usum loquendi in concursu prælativè potius censentur comprehensum nepotes ex fratre, quam ex sorore.*

Verùm re maturè perpensa censeo in hujusmodi Jurepatronatus sive activo, sive passivo succedere æqualiter, & indistinctè tam nepotes ex fratre, quam ex sorore, & utrosque nepotes æqualiter posse præsentare succedente vacatione Beneficii, aut æqualiter præsentari, si sint ejusdem Beneficii capaces. Quoniam ex dispositione juris naturalis, ac civilis nulla est differentia inter fratres, & sorores, & inter nepotes ex fratribus, & nepotes ex sororibus *l. maximum vitium Cod. de liber. præter.* Unde Fundator reservando Juspatronatus simpliciter pro nepotibus includere præsumitur æqualiter tam nepotes ex fratre, quam nepotes ex sorore, nullamque facere inter eos differentiam, cum voluntas Testatoris in dubio præsumatur semper esse conformis dispositioni juris, & talis, qualis de jure esse debet. *Fusar. de substit. quest. 311. num. 2.*

Sic videmus, quòd relicto Jurepatronatus absolutè, & simpliciter à Fundatore pro ejus consanguineis, aut descendantibus, indistinctè in eo succedant tam descendentes ex masculis, quam descendentes ex foeminis. *Fagnan. in hoc cap. Perlatum num. 13. & 14. de jurepatr. Garz. de Benef. par. 7. cap. 11. num. 21. Lotter. de re Benefic. lib. 2. quest. 11. num. 70. & seqq. Vivian. de jurepatr. lib. 4. cap. 2. num. 44. Rot. decis. 755. num. 11. coram Buratt. & in Lauretana Canonicatus 13. Februarii 1693. coram Ursino apud Bertachin vot. decis. 89. num. 22. & 35.* Ergo etiam relicto Jurepatronatus simpliciter pro nepotibus in eo succedent æqualiter tam nepotes ex fratre, quam nepotes ex sorore, dum, ut superius præsupposui verbum *nepos* est universale, & collectivum, tanta autem est vis verborum universalium, ut per ea comprehendatur in dispositione, id quod aliàs non contineretur. *Mascard. de probat.*

bat. conclus. 1252. & conclus. 1264. Fusar. de substit. quest. 311. num. 105.

8 Ratio autem potissima mihi videtur esse, quia tam nepotes ex fratre, quam ex sorore sunt æquali sanguinis vinculo conjuncti cum Fundatore, nec inter ipsos datur ordo charitatis, cum non sint nec proximiores, nec remotiores, sed æqualiter proximi. Unde sicuti ex strictiori, vel latiori sanguinis vinculo arguitur major, vel minor affectio Testatoris, quæ causat, ut in uno magis pendere dicatur dispositio, quam in altero, quando illa est dubia, & ex qua dicitur præsumpta voluntas Testatoris exclusiva æqualitatis in successione. *Rot. in Lauretana Canonizatus 13. Februarii 1693. coram Ursino apud Bertachin. vot. decis. 89. num. 24.* Ita ex sanguinis vinculo æquè stricto argui debet æqualitas affectionis, ex qua elicitur præsumpta voluntas Testatoris inclusiva æqualitatis inter vocatos, seu quòd nomine nepotum voluerit comprehendere æqualiter tam nepotes ex fratre, quam ex sorore; Ubi enim viget eadem ratio dilectionis tam in nepotibus ex fratre, quam in nepotibus ex sorore, ibi vigere debet eadem dispositio, & dicendum est succedere in hujusmodi Jurepatronatus æqualiter utriusque generis nepotes.

9 Quòd nullam admitteret difficultatem, si adesset observantia subsecuta, nimirum si in vacationibus Beneficii fuerint admissi indistinctè ad præsentandum utrique nepotes, aut si indistinctè fuerint præsentati ad Beneficium, quæ observantia clarè demonstraret mentem Fundatoris fuisse nomine nepotum vocare æquè omnes nepotes, & quæ cum non sit inductiva novi juris, sed merè interpretativa, satis esset pro ea concludenda etiam unicus actus remotus à fundatione, quando alius præcedens contrarius non exhiberetur. *Cassren. conf. 347. sub num. 4. lib. 1. Rot. decis. 316. num. 15. par. 9. & decis. 647. n. 12. & seq. coram Buratt. & in Gerunden. Beneficii de Olor 7. Maji 1703. S. His omnibus coram Eminētiss. Priolo, & in Oppiden. Beneficii 7. Maji 1703. S. Istaque omnia coram Muto.*

10 Aut si concurrerent conjecturæ pro æquali comprehensione utriusque generis nepotum, videlicet si de tempore vacationis extaret unus nepos ex fratre,

& unus nepos ex sorore, tunc vocatis nepotibus in numero plurali intelligerentur vocati indistinctè utrique nepotes. *Cephal. conf. 262. num. 11. Mantio. de conject. ultim. volunt. lib. 8. tit. 8. num. 22. in fin. Fusar. de substit. quest. 320. num. 62.* Vel si Testator vocasset ad Juspatronatus ejus nepotes in infinitum, & in perpetuum, tunc venirent tam nepotes ex fratre, quam ex sorore ob vim verborum denotantium perpetuitatem, quæ operatur, ut Juspatronatus extendatur ad omnes nepotes in infinitum. *Paris. consil. 37. num. 23. & seqq. lib. 4. Fusar. de substit. dicta quest. 320. num. 74. & seq.* Vel quando nepotes ex sorore una cum nepotibus ex fratre erant successuri Testatori, nam tunc ex illius præsumpta mente æqualiter debent admitti ad Juspatronatus, ut in terminis fideicommissi, quod eisdem regulis cum Jurepatronatus terminatur. *Rot. decis. 71. num. 3. post Vivian. de jurepatronat. & in Aretina Beneficii 23. Aprilis 1703. S. Quod autem coram R. P. D. Ansaldo, loquuntur Aretin. conf. 145. col. 2. circa fin. vers. Est autem. Alexand. conf. 5. num. 4. lib. 3. Mantio. de conject. ult. volunt. lib. 8. tit. 8. num. 15. Menoch. præsumpt. 94. num. 30. lib. 4.* Vel quando aliàs sequeretur absurdum, si nepotes ex sorore non continerentur æqualiter sub nomine nepotum nimirum, quia non admissio nepotè ex sorore extraneus admitteretur. *Roland. conf. 93. num. 25. Barbos. de appellat. appell. 99. num. 109.* Vel denique, & fortius si nepotes essent vocati cum dictione universali quicumque, aut omnes, cujus natura est includere indistinctè, & æqualiter omnes vocatos.

11 Nec aliter censerem recedendum esse ab hac sententia, quam si ex conjecturis, & concludenti argumento appareret Fundatorem voluisse prospicere solum nepotibus ex fratre, aut nepotibus ex fratre prælativè ad nepotes ex sorore. Concurrentibus namque hujusmodi conjecturis in dicto Jurepatronatus non succederent æqualiter nepotes ex fratre, & ex sorore; Conjecturæ autem ex quibus argui, & apparere possit, Fundatorem voluisse prospicere solum nepotibus ex fratre, aut prælativè ad nepotes ex sorore præcipuè possunt esse:

12 Prima: Si in Civitate extaret Statutum

exclusivum nepotum ex sorore, extantibus nepotibus ex fratre, tunc nomine *nepotum* non venirent aequè, ac indistinctè tam nepotes ex fratre, quàm ex sorore, sed solum nepotes ex fratre; ex ratione, quia in eo casu voluntas Testatoris præsumeretur fuisse conformis Statuto, & Testator præsumeretur potius se conformare voluisse cum Statuto municipali, quàm cum dispositione juris communis. *Soccin. jun. conf. 168. num. 88. lib. 2. Menoch. conf. 95. num. 93. lib. 1.*

13 Secunda: Si Fundator implicitè, vel explicitè agnationem contemplant. *Fusar. de substit. quest. 311. num. 28. Rot. decis. 144. num. 6. par. 7. recent.*

14 Tertia: Si vocando nepotes Fundator apposuisset aliquam qualitatem, quæ non conveniret nepoti ex sorore. Ex. gr. si vocasset nepotem cum qualitate Archipresbyteratus ad Juspatronatus, tunc si non extaret ullus nepos ex sorore, qui esset Presbyter, non succederent nepotes ex sorore. *Menoch. conf. 938. num. 12. lib. 10. & conf. 1075. num. 7. lib. 11. Rot. decis. 270. num. 1. coram Ottobon.*

15 Quarta: Si tempore vocationis non adessent nepotes ex sorore, sed solum nepotes ex fratre, tunc enim præferrentur solum isti prius vocati. *Fusar. de substit. quest. 321. num. 51. & quest. 324. num. 6. Barbos. de appellat. appell. 163. num. 4.*

16 Quinta: Si Fundator discretivè loquutus fuisset in eadem dispositione de nepotibus ex fratre, & ex sorore, tunc enim, quia specialitas circa res, vel personas derogat generi, nomine *nepotum* potius venirent nepotes ex fratre, quàm nepotes ex sorore. *Decian. conf. 29. num. 26. lib. 1. & conf. 47. num. 16. lib. 3. Menoch. conf. 110. num. 26. conf. 321. num. 4. & præsumpt. 94. num. 6.*

17 Sexta: si Testator vocasset ad Juspatronatus fratres, & nepotes suos, tunc intelligeretur de nepotibus ex fratre propter copulam *et*, cujus natura est copulare ea, quæ sunt de eodem genere, & qualitate *Corn. conf. 139. & conf. 140. lib. 2. Fusar. de substit. q. 324. nu. 9. & seqq. Barbos. de appellat. appell. 163. n. 5.*

Non obstat *Rota* in dicta *Sabinen. Cappellania* superius allegata; quia, ut inferrius legi potest *S. Attenta*, & *S. Altera*, ibi

concurrerent duæ conjecturæ, ex quibus deducebatur, voluntatem Testatoris fuisse sub nomine *nepotum* comprehendere nepotes ex fratre, prælativè ad nepotes ex sorore, non verò *Sac. Rota* ibi firmavit, quòd seclusis hujusmodi conjecturis Fundator reservando Juspatronatus absolute, & simpliciter pro nepotibus, noluerit æqualiter succedere in eo tam nepotes ex fratre, quàm ex sorore.

R. P. D. S C O T T O.

Sabinen. Cappellaniæ.

Ven. 22. Januarij 1707.

IN ultimis tabulis, quas de anno 1668. exaravit Columba de Maggis, ex omnibus ejus bonis erigi mandavit ad Altare S. Præsepis in Ecclesia Cathedrali Malleani perpetuam Cappellaniam conferendam Sacerdoti, qui per seipsum quotidie celebraret, per hæc verba-- *qual Cappellano io per la prima volta nomino il Signor D. Marco Antonio Panfili, e venendo questo à morire, nomino il Signor D. Giuseppe Panfili fratello, e dopo di questi un loro nipote, & indi in poi la denominazione spetti a Monsignor Suffraganeo.*

Vacante nuper dicta Cappellania per obitum Marci Antonii, cui jam prædecesserat Joseph frater, & concurrentibus ad illius assequutionem Philippo Panfilo ex Joanne Baptista fratre, ac Canonico Antonio Sebastiano ex Anna Maria sorore nepotibus, Eminentissimus Urbis Vicarius, etiam uti Episcopus Sabinen. ad quem delata fuit controversia, per ejus sententiam pronunciavit instituendum esse Philippum, excluso Antonio, ad cujus instantiam commissa mihi appellationis Causa, cum hodie dubitaverim *An, & cui sit adjudicanda Cappellania*, Domini responderunt -- *Adjudicandam esse Philippo.*

18 Ipse enim probat se actu Sacerdotem, & nepotem ex Jo: Baptista fratre prædicti Josephi, & Marci Antonii à Testatrice nominatorum, unde concurrentibus in eodem qualitatibus à dicta Testatrice volitis Cappellaniæ adjudicatio denegari non poterat. *Rot. decis. 209. nu. 6. par. 17. rec. in Hydruntina Cappellania super confirmatione sententia 9. Maji 1698. S. Primo coram bo. me. Pio, & in Barchinonen. Be-*

ne-

nefcii 26. Martii 1703. §. Nulla quippe coram R. P. D. meo Lancetta.

- 19 Et quidem etiam in concursu, & ad exclusionem Antonii ex sorore nepotis, quia licet sub generali appellatione nepotum venire valeant non minus nepotes ex fratre, quam ex sorore, tamen juxta magis commune votum Disponentium, ac usum loquendi in concursu prælativè potius censentur comprehensi nepotes ex fratre, quam ex sorore. Bald. in l. si Curia n. 3. C. de success. edit. Mandell. Alb. conf. 83. n. 2. Barbof. appell. 163. n. 5. Rot. decis. 176. n. 6. par. 1. rec. & decis. 737. n. 9. & 10. coram Pamphil.
- 20 Attenta præsertim duplici circumstantia in hypothefi concurrente, altera videlicet, quòd Testatrix præcedenter ad Cappellaniam nominaverat Marcum Antonium, & Josephum de familia Pamphila; unde dum postmodum nominavit un loro nipote, censetur voluisse nepotem ex fratre, qui sit de eadem familia Pamphila Felin. in cap. per tuas sub nu. 6. vers. & tenendo de probat. Alex. cens. 49. nu. 8. lib. 1. Tusc. verbo Nepos conclus. 44. n. 18. ponderata signanter dictione prædicta un loro, latinè eorum, de cujus natura est repetere omnes qualitates superiùs expressas, Barbof. dict. 103. n. 3. Menoch. præsumpt. 173. n. 20. lib. 4. Rota in Romana fideicommissi 2. Junii 1698. §. Ex his coram R. P. D. meo Lancetta.
- 21 Altera verò circumstantia ostendens verifimiliter Testatricem intellexisse potius de nepote ex fratre, quam ex sorore, ea est, quia de tempore conditi testamenti Anna Maria soror erat innupta, & quod magis est, domi vitam cælibem, seu sanctimonialem ducebat; quapropter de illius filiis Testatrix verifimiliter cogitare non potuit; è converso autem Philippus de tempore testamenti jam natus erat, & Testatrici cognitus, & consequenter de illo potius Disponentem sensisse credendum est, argumento ducto à verifimili, quòd in interpretandis ultimis voluntatibus præcipuè attendendum esse dixit Rota decis. 1153. la prima n. 12. coram Emerix jun. in Perusina fideicommissi 11. Decembris 1702. §. Præsertim quia coram meo, & in Camerinen. Immissionis 13. Martii 1705. §. Attamen coram R. P. D. meo Ansaldo.
- 22 Cæterum ubi etiam sub vocatione nepotum æquè venire possent, ac concurrere nepotes ex fratre, & ex sorore, adhuc semper præferendus erat Philippus in adjudicatione Cappellanix ob majores, & præponderantes qualitates, quæ in illo concurrunt, ad Text. in Can. Decernimus Can. Monasterium 16. quest. 3. cap. si ex insnuatione de jurepatr. Rot. decis. 68. n. 2. par. 10. coram Emerix jun. decis. 125. n. 1. & 2. & in Hildesmen. Vicaria 6. Junii 1703. §. finali coram meo. Est enim major ætate annorum quindecim Vivian. de jurepatr. lib. 12. cap. 9. n. 25. Rot. decis. 458. n. 2. coram Cerr. & coram Emerix jun. decis. 821. n. 3. Antiquior in Sacerdotio per multos annos Rot. decis. 123. n. 9. coram sa. me. Alexandro VIII. & coram Emerix jun. decis. 125. sub nu. 3. & decis. 815. §. Ex his autem. Actu Animarum Curam exercet, Confessiones audit, & Sacramenta ministrat. Rot. decis. 371. nu. 19. coram Bich. d. decis. 815. §. Ex his autem coram Emerix jun. & decis. 175. sub n. 4. par. 18. rec. Et est in dignitate Archipresbyterali constitutus, Lambertin. de jurepatr. lib. 2. par. 3. q. 4. art. 13. Vivian. eodem tractat. lib. 12. cap. 6. n. 26. Et demum habet pro se sententiam super institutione latam ab Ordinario, cujus judicio in hac materia pro adjudicatione Beneficii plurimum deferri debet, ut dixit Rot. decis. 415. nu. 3. coram Peutingen. decis. 467. nu. 9. coram Cerr. & decis. 356. n. 9. par. 10. rec.
- Neque hujusmodi qualitatibus contraponi posse visæ sunt illæ, quæ afferbantur pro Antonio, ex quo scilicet studiis legalibus in Urbe per nonnullos annos operam dederit, sit Sacerdos, Canonicus, & Protonotarius, quia hæc non sunt tantiponderis, ut suffragari valeant ad obtinendam prælationem adversus Philippum, qui ultra qualitates longè præstantiores, ac eminentes superius enunciatas, habet ulteriùs pro se judicium Ordinarii, ut respondit Rot. dec. 564. n. 8. & dec. 699. num. 4. & 5. coram Emerix jun.
- 23 Minus relevat, quòd Philippus tamquam additus exercitio Curæ Animarum in Diœcesi Narnien. sit incapax controversæ Cappellanix, quæ est incompatibilis cum altero Beneficio requirente, residentiam in altera Diœcesi, ex quo juxta

juxta legem foundationis Cappellanus tenetur per seipsum celebrare in Ecclesia Cathedrali Malleani; Nam Beneficiorum incompatibilitas operatur solum, ut retineri non possit utrumque Beneficium, non autem ut obtinens primum, non valeat secundum assequi *Rot. decis. 101. n. 5. par. 4. decis. 131. num. 8. par. 11. decis. 116. n. 11. par. 36. rec.*, & in *Colonien. Canonizatus prima Gratia 17. Februarii 1696. §. Minusque obreptio coram Reverendis. D. meo Decano.*

Non subsistente, quod voluntas Testatrix in jungentis celebrationem per seipsum, resistat principio acquisitionis in Philippo, qui coactus alibi residere vigore Beneficii cum Animarum cura non potest dictam celebrationem per seipsum explere, ex firmatis per *Rot. in Asculana Cappellania 26. Junii 1693. coram bo. me. Benincasa.* Etenim cum Testatrix non excluderit expressè Possidentes alia Beneficia residencialis, & de jure, ut mox dictum est, incompatibilitas obstat retentioni, non autem assequutioni, non habet Philippus obicem ullum, per quem, vel ex voluntate Testatrix, vel ex juris dispositione arceri valeat ab acquisitione dictæ Cappellanæ, & inapplicabilis remanet mox dicta decisio coram bo. mem. Benincasa, quia in illius casu Testatrix literaliter, & expressè excluderat ab assequutione, ejusdem Priorem, & Canonicos tam præsentis, quam futuros; unde habentes hujusmodi qualitatem reddebantur incapaces Cappellanæ ob resistantiam voluntatis Testatrix impeditivam cujuscumque juris etiam in actu primo, quod non concurrat in præsentem, ut bene explicat eadem decisio *§. Allata verò distinctio.*

Et ita utraque &c.

ARGUMENTUM.

Substituta à Fundatore in Jurepatronatus Ecclesia Cathedrali in defectum eorum de familia, istis deficientibus, Juspatronatus ad quem spectare dicatur ad Episcopum, vel potius ad Capitulum? & si spectaret ad Episcopum, an eo defuncto, seu sede vacante Juspatronatus transiret in Capitulum?

S V M M A R I U M .

- 1 *Nomine Ecclesie Cathedralis an veniat solum Capitulum, vel Capitulum simul & Episcopus? Et n. 4. & 8.*
- 2 *An Episcopus possit habere jus presentandi simul, & instituendi respectu unius ejusdem Beneficii? Et n. 9.*
- 3 *Juspatronatus relictum Episcopo an censeatur relictum Ecclesie Cathedrali? Et n. 10. & 12.*
- 4 *Juspatronatus relictum Ecclesie Cathedrali spectat ad Episcopum simul & Capitulum, & quare. Vide n. 6. Et quidem spectat ad Episcopum simul & Capitulum per modum unius Collegii, secus si esset relictum Episcopo, & Capitulo. Vide n. 7.*
- 5 *Legatum factum Ecclesie Cathedrali extenditur ad Episcopum.*
- 11 *Juspatronatus relictum Capitulo, seu Canonicis, non dicitur relictum Episcopo.*
- 13 *Relicto jurepatronatus Ecclesie Cathedrali, si de tempore dispositionis essent duæ Ecclesie Cathedrales æque principaliter unitæ sub uno Episcopo, de qua ex dictis Ecclesiis esset intelligendum?*
- 14 *Sede Episcopali vacante, an juspatronatus spectans ad Episcopum transeat in Capitulum?*

C A S U S X V .

IN limine erectionis Beneficii reservatum fuit Juspatronatus à Fundatore pro omnibus de ejus familia, quibus deficientibus, substituta fuit Ecclesia Cathedralis. Cum in præsentem evacuata sit prima vocatio per defectum omnium de dicta familia, & factus sit locus substitutioni favore Ecclesie Cathedralis, Episcopus prætereundum cœpit ad se spectare hujusmodi Juspatronatus; cui se opposuit Capitulum Cathedralis pro se eandem præterventionem fovens. Quæritur proinde, An Juspatronatus relictum Ecclesie Cathedrali spectet ad Episcopum, vel potius ad Capitulum; Et quatenus spectet ad Episcopum, An eo defuncto, seu sede Episcopali vacante, Juspatronatus transeat in Capitulum?

I Quoad primam partem hujus Dubii respondendum videtur spectare ad Capitulum, & nullatenus ad Episcopum; Quoniam nomine *Ecclesie Cathedralis* absolute

tè